

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/121/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322011286
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2322011286.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovovej, v trestnej veci vedenej proti obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej A. B. proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 13.06.2023, č. k. 5T/78/2022-111, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.05.2024 takto

rozhodol:

- I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.
II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaná

A. B., nar. XX.XX.XXXX v C.,
trvale bytom D.,

odsudzuje

Podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 54 Trestného zákona na trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 13.06.2023, č. k. 5T/78/2022-111 uznal obžalovanú A. B. za vinnú, že ako matka maloletej E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca A. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom D., F. XXX/XX, si všade tam, kde sa zdržiavala, napriek tomu, že jej to vyplýva zo zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine ako i z rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 19P/26/2020 zo dňa 19.04.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.05.2021, ktorým bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej E. B. sumou vo výške 150,- Eur mesačne vždy do 15.-ho dňa v mesiaci vopred k rukám otca A. B., neplní svoju vyživovaciu povinnosť od júla 2022 až doposiaľ, čím jej vznikol dlh na výživnom vo výške 1.650,- Eur a to aj napriek tomu, že bola trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/22/2022 zo dňa 11.03.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.06.2022, odsúdená za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona, teda najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplní zákonnú povinnosť vyživovať iného, hoci bola v predchádzajúcich dvadsiatichštyroch mesiacoch za taký čin odsúdená, čím spáchala prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona.

Za to ju súd prvého stupňa odsúdil podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2, § 38 ods. 3 Trestného zákona, na trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanú na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

2. Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná, priamo na hlavnom pojednávaní ihneď po jeho vyhlásení, odvolanie. Prokurátor sa práva na podanie odvolania vzdal.

3. Obžalovaná odôvodnila podané odvolanie podaním zo dňa 26.06.2023 a prostredníctvom obhajcu podaním zo dňa 05.05.2024 nasledovne (skrátene):

3.1. S exmanželom A. B. sa dohodli na splátkovom kalendári po 100 Eur. Je si vedomá svojej chyby, ale predložila správy o opätovnej hospitalizácii v Pezinku, pretože jej psychický stav nie je dobrý, lieči sa na choroby a berie silné lieky. Pre ich dcéru E. B. by nebolo dobre, keby bola bez nej.

3.2. Nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok je vzhľadom na okolnosti prípadu ako aj pomery obžalovanej neprimerane prísny, pretože činu sa dopustila v súvislosti so svojim zdravotným stavom, ktorý bol príčinou neplnenia vyživovacej povinnosti.

3.3. Obžalovaná porušila svoju vyživovaciu povinnosť len z dôvodu, že sama trpela zlým psychickým stavom, liečila sa z duševných chorôb a užívala silné lieky. Bola hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku v období od 10.02.2023 do 11.05.2023, pričom dôvodom neplnenia jej vyživovacej povinnosti boli práve jej psychické problémy, ktoré mali negatívny vplyv na jej život.

3.4. Zdravotný stav obžalovanej nebol zohľadnený pri ukladaní trestu, pričom súd mal pred prijatím vyhlásenia o vine venovať väčšiu pozornosť otázke, či obžalovaná mohla predmetný trestný čin spáchať úmyselne, keďže v plnení vyživovacej povinnosti jej bránil jej zdravotný stav a nedostatok finančných prostriedkov.

3.5. Zdravotný stav obžalovanej sa aktuálne zlepšil a obžalovaná sa snaží viesť riadny život a napraviť poškodené rodinné a sociálne väzby. Obžalovaná je aktuálne zamestnaná v spoločnosti SIRS-Akvizície, a.s. a dlh na výživnom plní v zmysle exekučného príkazu a taktiež uhrádza výživné napriek tomu, že jej príjem nie je vysoký.

3.6. Obžalovaná je aktuálne v šiestom mesiaci tehotenstva.

3.7. Trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/22/2022 je na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej dostatočný a je možné jej upustiť od potrestania.

3.8. Navrhuje, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že upúšťa od ďalšieho trestu.

4. Na rozhodnutie o odvolaní obžalovanej nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti prokurátora, obžalovanej a jej obhajcu. Na verejnom zasadnutí bol vypočutý svedok A. B., ktorý uviedol, že nechce, aby obžalovaná išla do väzby. Škoda uvedená v napadnutom rozsudku obžalovanou nebola uhradená. Dňa 15.08.2023 a dňa 14.10.2023 obžalovaná uhradila po 100 Eur. Obžalovaná na verejnom zasadnutí uviedla, že svoj čin ľutuje, nebolo to úmyselné neplatenie, len jej zdravotný stav jej neumožňoval tri roky nastúpiť do práce, pretože tam nevydržala. Posledné mesiace sa cíti fajn a spláca exekútora. Aj na materskej bude splácať výživné a exekútora. O dieťa sa starajú aj jej rodičia, s ktorými sa na tom dohodla. Príjme hocikaký trest, vrátane verejnoprospešných prác, či domáceho väzenia. Obhajca na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd obžalovanej upustil od potrestania alebo jej uložil alternatívny trest. Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že podané odvolanie obžalovanej považuje za opodstatnené, pretože v danom prípade represívny trest nespĺní svoj účel.

5. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

6. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podala obžalovaná ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k týmto zisteniam a záverom.

7. Odvolací súd sa (vzhľadom na odvolanie obžalovanej čo do výroku o treste a aj vzhľadom na vyhlásenie obžalovanej o vine a prijatie takého vyhlásenia súdom prvého stupňa), meritórne zaoberal len preskúmaním napadnutého výroku o treste.

8. Výrok o treste prvostupňový súd odôvodnil tým, že súd zistil poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že sa obžalovaná k spáchaniu trestného činu priznala a tento úprimne oľutovala. Súd nezistil priťažujúcu okolnosť, a to ani v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona, lebo z registra trestov záznam č. 1 trestný rozkaz Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/22/2022 je už obsiahnutý v skutkovej vete, ktorú okolnosť nemožno zohľadniť duplicitne v zmysle § 38 ods. 1 Trestného zákona. Keďže vo vzájomnom pomere prevažovali poľahčujúce okolnosti, s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona zákonná trestná sadzba po úprave bola od 1 roka do 3 roky a 8 mesiacov. V tejto súvislosti je na mieste uviesť, že obžalovaná svojím vyhlásením o vine prispela k tomu, že v konaní pred súdom nebolo nevyhnutné vykonávať dokazovanie v plnom rozsahu, a teda súd nemusel vykonávať dokazovanie v rozsahu skutku uvedeného v obžalobe. Obžalovaná je špeciálny recidivista, nakoľko sa opakovane dopustila trestného činu zanedbania povinnej výživy, a to s poukazom na trestný rozkaz Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/22/2022, a teda mimoriadne zníženie trestu neprichádza do úvahy. Súd v rámci takto určenej trestnej sadzby uložil obžalovanej trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, teda vo výmere 1 rok. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že obžalovaná sa dopustila skutku v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/22/2022, a teda nebolo možné uložiť tzv. podmienku na podmienku v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd zaradil obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebola vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený za úmyselný trestný čin.

9. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Rovnako odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku, avšak odvolací súd nepovažuje uložený trest obžalovanej za primeraný závažnosti spáchanej trestnej činnosti ako aj osobe obžalovanej. K uvedenému odvolací súd uvádza nasledovné:

10. Prvostupňový súd u obžalovanej vzhliadol poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že obžalovaná sa k spáchaniu trestného činu priznala a jeho spáchanie úprimne oľutovala, pričom nezistil existenciu priťažujúcej okolnosti.

11. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, pomery páchatela (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatela a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

12. Obžalovaná v podanom odvolaní žiadala, aby súd pri určení druhu trestu a jeho výmery zohľadnil jej zlý zdravotný stav v stíhanom období, ako aj skutočnosť, že neplnenie vyživovacej povinnosti v tomto období nebolo z jej strany úmyselné, ale išlo o dôsledok jej zdravotných problémov, pre ktoré nemohla v tom období pracovať. Zároveň poukázala na jej odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 11.03.2022, sp. zn. 1T/22/2022, právoplatným dňa 21.06.2022 pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 1 rok so skúšobnou dobou 2 roky, vo vzťahu ku ktorému žiadala upustiť od potrestania alebo od uloženia ďalšieho trestu.

13. Odvolací súd pri posudzovaní primeranosti trestu dospel k záveru, že v prípade obžalovanej, ako špeciálnej recidivistke vo vzťahu k trestnému činu zanedbania povinnej výživy, neprichádza do úvahy upustenie od potrestania ani upustenie od uloženia ďalšieho trestu. Obžalovaná sa stíhanej trestnej činnosti dopustila počas plynutia skúšobnej doby, a preto absencia ďalšej sankcie za jej protiprávne konanie je, z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, neakceptovateľná.

14. Obžalovaná sa neplnenia vyživovacej povinnosti dopustila v období od júla 2022 od 13. júna 2023, avšak počas tohto obdobia mala psychické problémy, pre ktoré bola naposledy hospitalizovaná v období od 10.02.2023 do 11.05.2023 v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku z dôvodu, že mala suicidálne správanie. Jej zdravotné problémy však majú dlhodobejší charakter, keďže už v minulosti (jar 2021) bola hospitalizovaná a jej opätovná hospitalizácia bola realizovaná aj v lete 2022. Aktuálne je zdravotný stav obžalovanej stabilizovaný, zaradila sa do pracovného života, je tehotná, žije s partnerom a zároveň sa snaží uhrádzať zameškané výživné.

15. Za takto zisteného skutkového stavu ohľadne pomerov obžalovanej, keď jej zdravotný stav mal taktiež nezanedbateľnú príčinu v neplnení jej vyživovacej povinnosti v stíhanom období, dospel odvolací súd, v zhode s odvolaním obžalovanej ako aj stanoviskom prokurátora, k záveru, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je pre obžalovanú neprimerane prísne a dostatočne nereflektuje osobu obžalovanej ako aj okolnosti prejednávaneho prípadu. Z dôvodu, že ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona vylučuje v prípade obžalovanej možnosť podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, zvažoval odvolací súd, aký druh alternatívneho trestu by bol pre obžalovanú, ako aj charakter stíhanej trestnej činnosti, trestom zákonným a primeraným.

16. Keďže predpokladom na plnenie vyživovacej povinnosti je zdroj príjmu, pričom pracovný návyk a výkon pracovnej činnosti zodpovedá štandardnému režimu aj v prípade výchovy maloletých detí, dospel odvolací súd k záveru, že najvhodnejším druhom trestu pre obžalovanú bude, z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, uloženie trestu povinnej práce, avšak s poukazom na špeciálnu recidívu vo výmere 200 hodín.

17. Obžalovaná je povinná vykonať trest povinnej práce vo svojom voľnom čase a bez nároku na odmenu. Ak obžalovaná v čase výkonu trestu povinnej práce nebude viesť riadny život alebo zavinene nevykoná práce v určenom rozsahu, súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

18. Vzhľadom na dostatočne zistený skutkový stav odvolací súd nepovažoval za potrebné vypočítať v konaní matku obžalovanej, ktorá sa mala vyjadriť k jej materiálnej pomoci pre obžalovanú, a preto návrh obžalovanej na doplnenie dokazovania zamietol.

19. Odvolací súd tak vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil odvolacie námietky obžalovanej ako čiastočne dôvodné, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.